

doğada bu ay

Orman Yürüyüşünde Geyiklerle Karşılaşabilirsiniz

Sonbahar mevsimi doğada hareketli geçer. Ağaçlar yapraklarını döker, kuşlar güneye göç eder, sincap ve karıncalar yuvalarına besin depolamaya çabalar. Bu mevsimde hareketlenen canlılardan biri de ormanların en çekingen hayvanlarından olan “geyikler”dir.

Alageyik, yalnızca Antalya'daki bulunan Düzlerçamı Ormanı ve Esen Çayı yakınlarında görülür. Gövdelerinde benekleri vardır. Kışın bu benekler silikleşir. Erkeklerin boynuzlarının alt kısmı dallı, üst kısmı levha şeklindedir. Dişilerin boynuzları yoktur. Yaprak, taze sürgün ve yebeni meyvelerle beslenir.

Fotoğraf: Nikolaus Andree

Fotoğraf: John Turner

"Kızılgeyik" de denen ulugeyik kuzeydeki geniş yapraklı ve karışık ormanlarda yaşar. Islak ve çamurlu yerlerde yatmayı sever. Yazın yüksek yerlere, kışın daha ılık olan alçak bölgelere gider. Sonbahar dışında sürü halinde dolaşır. Yaprak, taze sürgün ve yabani meyvelerle beslenir.

Ormanda yürüyüşe çıktığınızda pek çok hayvanla karşılaşabilirsiniz. Ancak karşılaşılması en zor hayvanlar belki de geyiklerdir. Çünkü geyikler çok iyi koku aldıklarından uzaktan bile insanları fark edip sessizce uzaklaşır. Sonbahardaysa geyikler üreme dönemine girdiğinden durum biraz farklılaşır. Bu dönemde daha az çekingen olurlar ve daha az gizlenirler. Bu mevsimde ormanlara gezi yapanların geyiklerle karşılaşma olasılığı artar.

Peki, geyiklerin izini sürmek için nelere dikkat etmek gerekir? Geyikler, ocak ayında boynuzlarını bırakır. Mart ayında da boynuzları yeniden gelişmeye başlar. Gelişmekte olan boynuzlarının üzerinde kadifemsi bir doku bulunur. Geyikler, sonbahara doğru boynuzlarını ağaç gövdelerine ve kalın dallara sürterek bu dokuyu sıyrır. Bunu yaparken ağaçların gövdelerinde derin izler oluştururlar.

Birçok memeli gibi geyikler de diğer hayvanları uzak tutmak için yaşam alanlarını işaretler. Bunun için keskin kokularını ağaçlara, çalılara ve yattıkları çamura bırakırlar. Ayrıca dışkılarından da kolayca tanınırlar. Dışkıları, yaklaşık 3,5 cm çapında küçük ve oval toplar biçimindedir. Ormanda geyik dışkısı bulduğunuzda, çevresinde de yabani elma, armut ve orman yemişlerinin artıklarını da gördüyseniz geyikler çok yakınınızda olabilir.

Bulunduğunuz bölgede geyik olup olmadığını anlamamanın bir yolu da ayak izlerine bakmaktır. Geyiklerin ayak izleri çok belirgindir. Üstelik ayak izlerine bakarak bir geyiğin dişi mi, erkek mi olduğunu anlayabilirsiniz. At, eşek, geyik gibi hayvanların tırnağına "toynak" denir. Geyiklerde dişilerin toynak uçları daha sivridir ve erkeğinkinden küçüktür.

Bir dişi geyiğin ayak izleri

Fotoğraf: Michelle Tribe

Dikkat!

Ormanda yol ve yön bulmak deneyim gerektirir. Bu nedenle orman yürüyüşlerini bu bölgeleri iyi tanıyan kişilerle birlikte yapmak gerekir.

Burcu Meltem Arık
burcu.arik@gmail.com

Kaynak:
Prof. Dr. Ali Demirsoy, Türkiye Omurgalıları:
Memeliler, Çevre Bakanlığı, 1996